

Täysistunto

Tiistai 2.10.2018 klo 14.05—22.06

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kestävän metsätalouden määräaikaisten rahoituslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 153/2018 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan 30 minuuttia. Mikäli puhujalistaa ei ehditä annetussa ajassa käydä loppuun, asiakohdan käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan tämän päivän istunnossa muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi. Jos keskustelu asiasta puolestaan päättyy ennen sille varatun määräajan päättymistä, siirrytään päiväjärjestyksen seuraavaan, 9. asiaan. — Esittelypuheenvuoro, ministeri Leppä, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.05 **Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kestävän metsätalouden väliaikaisten rahoituslain tavoite on kannustaa metsänomistajia metsien kestäväan hoitoon ja käyttöön. Kemera-esityksen tavoitteena on nopeuttaa taimikon varhaishoidon, nuoren metsän hoidon ja terveyslannoituksen tuen päätöksentekoa. Näissä tuissa tuen myöntämistä ja tuen lopullista määrää koskevat päätökset voitaisiin tehdä automaattisesti. Tällöin näitä hankkeita päästäisiin toteuttamaan aiemmin. Samoin automatisointi nopeuttaisi toteutuneiden hankkeiden tuen maksamista, ja tämä liittyy pääministeri Sipilän hallitusohjelman digitalisaatiota koskeviin tavoitteisiin ja osaltaan edistää tukihallinnon tehostamista ja byrokratian purkua.

Automaattinen päätöksenteko koskisi niin sanottuja selviä tapauksia, jolloin hakemuksessa tai toteutusilmoituksessa olevat seikat ovat tarkistettavissa joko Metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä tai viranomaisen tietojärjestelmästä teknisen rajapinnan kautta. Maanomistajan oikeusturva on otettu esityksessä huomioon. Automatisointi koskee vain niitä päätöksiä, joissa tuki myönnetään hakemuksen tai toteutusilmoituksen mukaisena. Jos tietojen tarkistaminen ei onnistu automaattisesti tai asiassa on jotain epäselvyyttä, Metsäkeskuksen toimihenkilö käsittelee hakemuksen, kuten nykyisinkin tehdään.

Kemeran muutoksenhakusäädöksiin tehtäisiin samalla tekniset muutokset. Kemeran takaisinperintäsäädöksissä samoin kuin sopimuksen purkua koskevissa säännöksissä on ollut kaksivaiheinen muutoksenhakumenettely eli valitus hallinto-oikeuteen ja sen jälkeen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Niin olisi jatkossakin. Sen sijaan tuen myöntämiseen ja tuen maksamiseen liittyvissä päätöksissä on ollut kolmivaiheinen muutoksenhakumenettely. Ensin oikaisuvaatimus Metsäkeskukseen, sitten valitus hallinto-oikeuteen ja lopulta va-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 93/2018 vp

litus korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Jatkossa menettely olisi pääsääntöisesti kaksivaiheinen. Jos korkein hallinto-oikeus kuitenkin myöntää valitusluvan, menettely olisi silloin kolmivaiheinen. Samassa yhteydessä poistettaisiin Kemerasta Metsäkeskuksen kuulemisvelvoitetta koskeva säännös. Muutoksenhakutuomioistuimien voi kuulla ja kuuleekin Metsäkeskusta suoraan hallintolainkäyttölain perusteella ilman Kemeran erityissäännöstä.

Korkein hallinto-oikeus nosti nämä muutoshakua koskevat Kemeran tarkistustarpeet esiin eduskunnan hallintovaliokunnassa maakuntaudistuspaketin yhteydessä. Silloin katsottiin, että muutokset olisi tarkoituksenmukaista tehdä samalla, kun Kemera-laki muutenkin avataan.

Tämä automaattinen päätöksenteko tehostaa päätöksentekoa ja vapauttaa Metsäkeskuksen resursseja rutiiniluontoisista tehtävistä muihin vaativiin tehtäviin ja esimerkiksi asiakaspalveluun. Tietojärjestelmämuutokset tehdään valtiontalouden kehyspäätöksen ja valtion talousarvion määrärahojen ja henkilötyövuosien puitteissa.

Todettakoon vielä, että näitä kaikkia ehdotettuja muutoksia kannattivat kaikki lausunnonantajat. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Kalmari, olkaa hyvä.

18.08 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämäkin lainsäädäntöesitys on erittäin hyvää työtä ministeriltä. Olemme puhuneet, mitä Kemeran jälkeen, ja esittäneet, että sen pitäisi olla vähemmän byrokraattinen, mutta todella hienoa, että siihen, mihin edelliset ministerit eivät uskoneet, että voimme EU-säännöksistä huolimatta keventää myös nyky-Kemeraa, on nyt pystytty. On mahtavaa, että Metsäkeskuksen henkilöiden aika ei mene turhaan työhön vaan he voivat keskittyä nyt oleelliseen: neuvontaan ja monimuotoisuuden turvaamiseen hakkuiden lisääntyessä ja tämäntyyppisiin asioihin. Taimikon varhaishoito, nuoren metsän hoito, terveyslannoituksen tuki tulevat nyt automaattisesti automaatiopäätöksenä ja myöskin lopulliset tuet. Tämä on erittäin hyvä asia. Samoin myöskin tämä valitusjärjestelmä yksinkertaistuu.

Mutta koska tässä sain tilaisuuden, niin vielä pohdin hieman sitä Kemeran jälkeistä aikaa, jota yhden seminaarin verrankin kävimme valiokunnan kanssa viime keväänä läpi. Sen uuden kannustinjärjestelmän soisin olevan — tässä haastetta ministerille — vielä entistäkin tehokkaampi ja vähemmän byrokraattinen, ja sen pitää korjata sellaisia asioita, jotka eivät tapahdu automaattisesti. Esimerkiksi jo kannattavaa markkinaa ei ehkä kannata tukea meidän yhteisin verovaroin. Viittaan tässä esimerkiksi kuitupuumarkkinaan. Tulevan tuen ei saa antaa vääristää kilpailua, ja näillä tuilla tulee olla aidosti kannustava vaikutus. Kun pidimme tätä seminaaria, niin oli kohtuullisen yksimielinen se ajatusmalli siitä, että nämä olisivat niitä perusperiaatteita, mihin kannattaa tulevaisuudessa satsata. Meillä on nimittäin esimerkkejä siitäkin, että veropoukkoilulla saamme ihan kaaosta aikaan.

18.11 Eero Reijonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kemera-laki on erinomainen laki, ja kuten näistä tunnusluvuista hallituksen esityksessä käy ilmi, niin aivan valtavia hehtaari-määriä on pystytty tämän tuen voimin saamaan kuntoon. Me kaikki tiedämme sen, että metsiä täytyy hoitaa, taimikoita raivata ja nuorta metsää kunnostaa. Tässä on kyse byrokraatian karsimisesta. Tavallaan on normitalkoissa oltu, ja tämä on erinomainen asia. Nyt voi hakea Kemeraa paljon yksinkertaisemmin, ja päätöksenteko nopeutuu erittäin paljon, tu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 93/2018 vp

kien maksatus, joka tänä päivänä on ollut kohtuullisen ongelmallinen, nopeutuu. Kaiken kaikkiaan myös säästöjä saadaan se 500 000 euroa, mikä tässä on mainittu, mikä on erinomainen asia. Totta kai tässä on lähtökohta se, että myös aivan normaali metsänomistaja voi itse tehdä nämä anomukset, hoitaa sen. Kun on metsävaratieto olemassa Metsäkeskuksissa, niin sitä kautta asioita voidaan viedä paremmin eteenpäin. Koko Suomen metsätalouden näkökulmasta tätä on pidettävä erittäin kannatettava esityksenä.

18.12 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puhemies! Yhdyn edustaja Reijosen käyttämään puheenvuoroon ja samalla totean, että tänä iltana on useampia lakiesityksiä, joissa normeja sujuvoitetaan. Voidaan sanoa, että byrokratiaa puretaan ja hyödynnetään digitalisaatiota, kuten tässä laissa. Sehän on hallitusohjelman keskeinen tavoite, ja on hyvä todeta, että se työ, mitä myöskin eduskuntaryhmien suunnalta on tehty, puskettu näitä asioita eteenpäin, menee tällä tavalla konkreettisesti käytäntöön.

Toinen näkökulma on tietenkin se, että tämä on hyvin tasapainoinen laki ja että Suomen metsätalous on tänään hyvässä iskussa. Sitä pidettiin tässä muutama vuosi sitten vielä jopa auringonlaskun alana, mutta arvio oli täysin virheellinen. Maa- ja metsätalous taas jälleen kerran nostaa Suomea, ja tämä biotalouden kokonaisuus on meille erityisen tärkeä tänä päivänä.

18.13 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä Kemera-lain uudistaminen ja uusi menettelytapa Kemera-rahoituksessa on aivan erinomaisen hyvä asia. Tärkeäähän kuitenkin loppujen lopuksi tässä rahojen käytössä on vain se, miten iso osa euroista menee nimenomaan sinne metsän hoitoon ja miten vähän käytetään byrokratiaan. Mitä enemmän metsään käytetään, sen parempi, ja totta kai tässäkin rahoitusmenettelyssä on olemassa kontrolli, jotta kontrolloidaan pistokokein sitten sitä, onko rahojen käyttö ollut oikein ja perustuu siihen todellisuuteen, mitä on ilmoitettu, eli kontrollikin olla pitää, totta kai.

Tärkeää olisi huomata myös se, että tulevina vuosina, kun tämäkin Kemera-laki — kuten tiedetään, se on määräaikainen — uudistetaan joskus maailmassa, niin Kemera rahoitusmuotona metsänhoidossa tulee edelleen säilyttää jollakin muodolla, mutta se muoto, olkoon se mikä tahansa. Mutta tämä lakiesitys, mikä tässä pöydällä nyt on, olkoon sen uuden tulevan lain yksi eräänlainen suunta, minne ollaan menossa, koska se on selvä asia, että kaikki se rahamäärä, minkä me metsiin haluamme sijoittaa, pitää pyrkiä sijoittamaan nimenomaan sinne ja purkaa sitä byrokratiaa, niin kuin Juha Sipilän hallituksen yksi tärkeimpiä päämääriä on ollut: byrokratia pois ja keskitytään aitoon työntekoon.

18.15 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Kestävän metsätalouden rahoituslaille on asetettu kunnianhimoisia tavoitteita, joilla on kauaskantoisia ja kansallisestikin merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia. Nyt täytyy kuitenkin tunnustaa, että Kemera-avulla ei ole onnistuttu saavuttamaan kaikkia sille asetettuja tavoitteita. Siksi nämä nyt ehdotetut muutokset ovat tervetulleita. Byrokratian karsiminen, toimintojen sujuvoittaminen ja päätöksenteon ja päätösten saamisen nopeuttaminen ovat askelia oikeaan suuntaan. On hienoa, että perinteisellä alalla pystytään nyt hyödyntämään uuden tekniikan ja digitalisaation mahdollisuuksia.

Arvoisa puhemies! Kaikki toimet, jotka entisestään parantavat edellytyksiä suomalaiselle korkealaatuiselle metsien hoidolle ja kasvatukselle, kaikki nämä muutokset ovat terve-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 93/2018 vp

tulleita. Tässä tapauksessa muutokset kohdistuvat myös oikeaan suuntaan. Ajasta, vaivasta ja rahoista pitää saada mahdollisimman suuri osuus juurikin sinne varsinaiseen työhön, esimerkiksi nuorten metsien käsittelyn rästien hoitamiseen. Kiitänkin ministeriä ja hallitusta, että nämä muutosehdotukset ovat nyt tulleet ja menevät rivakasti varmaan tässä talossa läpi ja viedään lainsäädäntöä oikeaan suuntaan.

18.16 Antti Rantakangas kesk: Arvoisa puhemies! Suomi on metsänhoidollisesti kyllä menestystarina. Meillä 1950-luvulla metsät kasvoivat noin 50 miljoonaa kuutiota vuodessa, ja tällä hetkellä se kasvu on 110 miljoonaa kuutiota vuodessa, ja hyvin merkittävä osa tässä kasvun lisäyksestä on ollut näillä metsänhoidollisilla toimenpiteillä. Kun on tehty uudishakkuita, on kylvetty tai istutettu, sitten on tehty taimikon hoitoa, nuoren metsän hoitoa ja niin edelleen. On rakennettu metsäteitä, on tehty kunnostusojituksia ja niin edelleen. Eli voi sanoa, että me olemme maailman mittakaavassakin hoitaneet erittäin hyvin metsäsektorin toimintaedellytyksiä. Nämä luvut puhuvat puolestaan. Niin kuin täällä kollegat totesivat, metsäsektorin merkitys myöskin tulevaisuudessa näyttää vain kasvavan ja vahvistuvan, eli biotalous kokonaisuutena on vahvin menestyksen tekijä Suomelle jatkossakin.

On hyvä asia, että tätä säädösten keventämistä, digitalisaatiota ja byrokratian purkua toteutetaan hallitusohjelman mukaan kaikilla sektoreilla. Kemera-lakiin tehtävät muutokset omalta osaltaan nopeuttavat päätöksentekoa ja maksatusta ja tuovat sitten tätä tekniikkaa kaikkien ulottuville. Tämä järjestelmä on siis hyvä perustaltaan, ja nyt tällä lainsäädännöllä parannetaan sitä. Mitä tulee sitten uuteen järjestelmään, niin on selvää, että panostaminen myöskin tukitoimien osalta metsäsektorille tuo kyllä ne moninkertaisina takaisin kansantalouteen työpaikkojen muodossa, verotulojen muodossa ja kaikella tavalla hyvinvoinnin muodossa. Eli sitä metsätalouden edistämistä tarvitaan myöskin tulevaisuudessa. Mikä se järjestelmä sitten onkin, niin mahdollisimman kannustava sen pitäisi olla.

18.18 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Jäi vielä sanomatta se, että tämä kehitys, jossa mennään tällaiseen automaattiseen tuenmyöntämismenettelyyn, on aivan luonnollinen kehityssuunta metsäasioissakin, koska lähes kaikilla metsätiloilla on metsäsuunnitelma ja nykyisin pystytään näkemään kuviotiedoista jo aika pitkälti, ihan tietokoneen kuvaputkelta, minkälaisesta metsästä on kysymys ja voidaanko sellaiselle kohteelle mainittu tuki myöntää. Kun tämä digitalisaatio kerran on tässä maassa edennyt ja sitä tuetaan vahvasti muun muassa hallituksen tärkeänä linjauksena, niin siinäkin mielessä tämä uusi lakiesitys on erittäin hyvä. Ja kun katsoo noita rahamääriä, mitä Kemeran kautta Suomen metsiin on käytetty — hieman yli 50 miljoonaa euroa vuosittain menee rahaa, josta taimikon ja nuoren metsän hoitoon käytetään se kaksi kolmasosaa — niin huomaamme sen, että loppujen lopuksi kovin isoista rahoista ei ole kysymys, mutta kun Suomen metsät ovat Suomen kansatalouden kannalta äärimmäisen tärkeä asia, niin on erittäin hyvä asia, että tämä byrokratia on purettu ja saadaan se rahamäärä käytettyä yhä tehokkaammin siihen kenttätööhön, mikä on se kaikkein tärkein. Kun metsät on saatu kuntoon, ne kasvavat paremmin ja tuottavat hyvinvointia, huom., tuleville sukupolville. Tämän päivän työ on vasta työtä tuleville sukupolville.

18.19 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Rantakankaan innoittamana vielä käytän toisen puheenvuoron siitä, miten metsäpolitiikan tulee olla pitkäjänteistä ja ylisukupolvista. Silloin kun päätöksiä tehtiin kymmeniä vuosia sitten, silloin luotiin pohja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 93/2018 vp

sille, että meidän hiilensidontamme on tänä päivänä se, mitä se on. Jos silloin metsien kasvuun ja hoitoon ei olisi panostettu, se ei olisi tänä päivänä sellaista kuin se nyt on. 70-luvun alussa meidän metsissämme oli puustoa 1,5 miljardia kuutiota ja nyt sitä on 2,5 miljardia. Eli valtavasti on tullut kasvua lisää siitä huolimatta, että olemme koko ajan käyttäneet metsiä entistä enemmän, ja Kemera on osaltaan aikaansaanut sen, että sitä kasvua on tullut.

Meidän tulee jatkossa yhä enenevässä määrin panostaa siihen, että etenkin sinne metsänhoidon alkupäähän on kannustimia tulevaisuudessakin. Niistä tuloksista ei ehkä oman sukupolven aikana pääse välttämättä edes nauttimaan, mutta kuten tämän puheenvuoron aloitin, metsätalous on ylisukupolvista toimintaa.

18.20 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Me tiedämme, että Suomi elää pitkälti metsistä ja metsänhoitoa tarvitaan, jotta metsät tuottavat hyvin, mutta samanaikaisesti me tiedämme, että myös metsän monimuotoisuudesta on syytä pitää huolta, ja sitä ei voi tehdä vain suojelulla, vaan siinä on myös ratkaisevassa osassa se, miten niin sanottuja talousmetsiä käsitellään.

Tietysti tässä lainsäädännössä nyt mietitään lähinnä sitä, miten Kemera-tukien hallinnointia voidaan keventää, miten voidaan hyödyntää digitalisaatiota siinä, että näistä rahoista ei menisi hallintoon niin suurta osaa vaan saataisiin mahdollisimman paljon kentälle niihin hoitotöihin, mutta sitten jatkossa, kun mietitään, miten näitä Kemera-tukia tulisi kehittää, olisi tärkeää suunnata niitä senttyyppeihin toimenpiteisiin, joilla voimme varmistaa myös talousmetsien monimuotoisuutta. Esimerkiksi tämän eri-ikäisrakenteisen kasvatuksen, joka nyt on selvästi lisääntymässä ja johon on paljon kiinnostusta, siirtymävaiheen toimenpiteisiin olisi syytä jatkossa myös kohdistaa riittävä määrä tästä Kemera-tuesta.

18.22 Eero Reijonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! On juuri näin kuin edustaja Mikkonen totesi, että metsillä on iso merkitys Suomen aluetalouteen ja koko kansantalouteen. Työllisyysvaikutus on myös aika mittava tuolla maaseudulla. Kuitenkin tämä tuo paljon työtä, ei pelkästään metsänomistajille — kaikki eivät sitä työtä pysty tekemään — vaan myös muille, urakoitsijoille ja niin edelleen.

Tässä esityksessä on minusta erinomaista se, että tässä on vielä otettu metsäteitten tieverkoston tuki mukaan, eli uuden metsätien rakentaminen ja perusparantaminen. Se on äärettömän tärkeä tilanteessa, jossa autojen akselipainot kasvavat ja metsäautoteille tulee entistä suurempia rasituksia. Ja tänä päivänä puu liikkuu, ja sen takia on äärettömän tärkeää, että myös metsäautotieverkosto on kunnossa. Terveyslannoitus näyttää edelleenkin täällä säilyvän, se on erinomaisen hieno asia.

Nyt kun tässä esityksessä lähtökohtana on se, että läpimenoaika näissä käsittelyissä nopeutuisi — nyt se näytti olevan nuoren metsän ja taimikonhoidon osalta semmoinen 32 vuorokautta — niin jos sitä saadaan nopeutettua, niin totta kai se helpottaa, että nopeammin päästään, kun tilanne on päällä, tekemään sitä varsinaista työtä. Tämä on minusta erinomaisen hieno asia.

Kaiken kaikkiaan minä haluan itse vielä painottaa sitä hallinnon merkitystä, kun itselläni on kokemusta metsäautotien peruskorjauksesta, ja kyllä se hallinnollinen kustannus oli kohtuuton, jos näin sanotaan, ja tähän hommaan pitää kyllä saada jonkunlainen roti. Aivan liian paljon menee — en nyt mainitse nimeä, kuka sitä operoi — mutta on monesti niin, että kohtuullisen yksinkertainen metsäautotien kunnostaminenkin vaatii sitä byrokratiaa ja niin edelleen. Mutta ei se hallinnollinen kustannus voi olla 25—30 prosenttia, kun siellä on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 93/2018 vp

niin sanottu valvonta. Saattaa olla, että joku käy kaksi kertaa katsomassa, että hyvältä näyttää, mutta se kustannus on ihan kohtuuton, ja minusta tähän tässä esityksessä varmasti on tarkoitus myös puuttua, ja se on ihan oikeansuuntainen ratkaisu.

18.24 Pertti Hakanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä esitys koskee Kemera-päätösten automatisointia. Kuten edustaja Ala-Nissilä täällä toi hyvin esille, digitalisaatio, sääntelyn keventäminen ja normien purkaminen tulee tässä kyllä nyt äärimmäisen hyvin huomioitua.

Kun puhutaan automaattisesta päätöksenteosta, niin tähän koskee siis niin sanottuja selviä tapauksia, jolloin hakemuksen ja toteutusilmoituksen seikat ovat tarkistettavissa joko Metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä tai viranomaisen tietojärjestelmästä siten, että se tekninen rajapinta tulee siinä katsottua lävitse. Tämä on myöskin yksi sellainen asia, joka nopeuttaa toteutuksen jälkeen maksatusta, ja myöskin metsänomistajan oikeusturva tulee tässä merkittävästi myöskin huomioitua, ja se on hyvin pieni yksittäinen asia tässä lakiesityksessä, mutta tärkeä, kun puhutaan maanomistajien oikeusturvasta. Lisäksi kun ajatellaan sitä, että tämä automaattinen päätöksenteko tehostaa sitä päätöksentekoa, niin se myöskin vapauttaa Metsäkeskuksen resursseja rutiiniluontoisiin tehtäviin, kun niitä muita vaativampia tehtäviä ja asiakaspalvelua kuitenkin kaiken aikaa on.

18.25 Johanna Karimäki vihr: Arvoisa rouva puhemies! Metsäteollisuus on ollut Suomelle jo vuosikymmenet hyvin tärkeä teollisuudenala, ja on tärkeää sekin, että metsäalalla huomataan muutos ja ilmastonmuutoksen torjunta ja se, että metsätuotteista yhä suurempi osa menisi kestävämpiin puutuotteisiin. Yhtä kaikki, tämä laki kestävän metsätalouden rahoituksen muutoksesta on sinänsä tarpeellinen, koska metsien harvennukset on toki pysyttävä tekemään ajallaan ja metsäkoneen kuljettajille saadaan silloin työtä ja saadaan kotimaista puuta liikkeelle, mutta haluan kiinnittää huomiota siihen, että kun kysymyksessä on myös sääntelyn keventäminen, digitalisaatio ja normien purku, niin on todella keskeistä, että otetaan huomioon luonnon monimuotoisuus ja sen suojeleminen. Esimerkiksi talousmetsissäkin voi olla arvokkaita luontokohteita, jotka pitää suojella metsänhoidollisilta toimenpiteiltä, ja sitten toisaalta luonnon monimuotoisuuden vaaliminen edellyttää sitä, mistä jo edustaja Mikkonen tuossa edellä puhui, että myös talousmetsissä käytetään entistä enemmän pehmeämpiä metsänkäsittelymenetelmiä, jatkuvaa kasvatusta, että on eri kokoisia, eri lajeja olevia puita metsässä, ja tällainen ympäristö tarjoaa paljon monimuotoisemman ympäristön eläimille.

Tässä hallituksen esityksessä on syytä tarkastella huolella, että luonnon monimuotoisuus on näiltä osin otettu kunnollisesti huomioon. Toisaalta nostaisin vielä keskusteluun senkin seikan, että Suomessahan on erittäin paljon ojitettuja, kituliaita metsämaita, joiden puun tuotto on todella heikkoa mutta jotka voitaisiin ennallistaa takaisin suoluonnoksi, joka niin ikään on hyvinkin uhanalaista tällä hetkellä Suomessa. Miten ministeri näkee: voiko tämän lain avulla myös tehdä tällaisten kitulaiden, ojitettujen metsäpohjien ennallistamista niin, että saadaan ekologiset systeemit palautettua luonnontilaan?

18.28 Anne Kalmari kesk: Rouva puhemies! Metsäluonnonhoito ja biologisen monimuotoisuuden ylläpitäminen toki ovat myös Kemera-rahoituksen asioita, ja niistä on huolehditu ja tullaan huolehtimaan. On erittäin tärkeää, että vihreätkin nyt lähtivät kannustamaan sitä, että metsiä hoidetaan. Olen ollut vähän huolissani siitä, kun välillä tuntuu, ettei

Pöytäkirjan asiakohta PTK 93/2018 vp

ikään kuin ymmärretä, että tukkipuuta ei kasva, jos metsiä ei harvenneta, ja on jotenkin vähätelty kuitupuun merkitystä. Se on aivan selvä asia, että kun puu kaadetaan, niin sieltä tulee eri osia. Keskimäärin 60 prosenttia menee sinne tukkiosioon ja 25 kuituun ja sitten loppu energiaan. On ihan järkevää, että me käytämme ne kaikki puun osat ja myös hoidamme metsiä eri kasvuvaiheissa, että saamme sitä tukkipuuta. Mielestäni aina, kun käytämme uusiutuvia tuotteita fossiilista alkuperää omaavien tuotteiden sijaan, teemme ekoteon. Mielestäni oli todella hienoa kuulla tämä edustaja Karimäen puheenvuorossa.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Annan puheenvuoron vielä edustaja Mikkoselle ja sitten ministerille, ja sitten me joudumme lopettamaan aikapulan vuoksi.

18.29 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Haluan edustaja Kalmarille sanoa, että hänen käsityksensä siitä, että vihreät eivät ymmärtäisi sitä, miten metsätaloudella on suuri merkitys, on kyllä väärä. Kyllä me sen hyvin tiedämme. Itsekin tulen Suomen metsäpääkaupungista Joensuusta, sieltä metsien keskeltä, ja aivan varmasti käsityksemme on yhtäläinen siinä, että metsiä tarvitaan — puu on hyvä, uusiutuva luonnonvara — mutta toki me olemme korostaneet paljon sitä, että metsän käsittelyssä täytyy huomioida monimuotoisuuden ylläpito, koska tiedämme, että Suomen uhanalaisista lajeista valtaosa on nimenomaan metsälajeja. Ja kuten tuossa äsken jo totesin, pelkällä metsien suojelulla emme voi taata tätä monimuotoisuutta, vaan se tarkoittaa myös sitä, että metsän käsittelyssä on huomioitava metsien lajisto ja taattava sen elinmahdollisuudet. Ja toisaalta olemme korostaneet sitä, että kun puuta käytetään, niin se kannattaa käyttää ennen kaikkea sen tyypisesti, että se hiilivarasto säilyy: kestäviin tuotteisiin, pitkälle jalostettuihin tuotteisiin, jotta saamme siitä myös paremman arvon ja sitä kautta vientituloja. Nämä ovat semmoisia asioita, mistä me olemme pitkään puhuneet, ja uskon, että meillä on hyvin samantyyppinen käsitys. Minusta tästä ei kannata nyt mitään vastakkainasettelua ryhtyä rakentamaan.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Vastauspuheenvuoro ministeri Leppä, 2 minuuttia.

18.31 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä: Kiitoksia, arvoisa puhemies! Kiitos asiantuntevista puheenvuoroista, mitä äsken kuultiin. On selvää, että digitalisaatio, automatisointi, sujuvoittaminen tuo tullessaan myöskin sen tavoitteen, mikä useimmassa puheenvuorossa oli, eli sen, että niitä varattuja varoja yhä enemmän päätyy nimenomaan siihen aitoon, oikeaan käytännön metsänhoitotyöhön. Sitähän tämä myös tarkoittaa. Sen lisäksi, että se on helpompaa ja nopeampaa, sen lisäksi se vie ne rahat siihen oikeaan suuntaan, mihin ne on tarkoitettukin. Se on selvä asia.

Metsäsektorin merkitys korostuu, se on ihan selvä asia. Näin tulee varmasti myös tapahtumaan. Se, että me pystymme luopumaan fossiilisista raaka-aineista yhä enemmän, on osa meidän ilmaston ja ympäristön tilan kohentamista.

Monimuotoisuudesta on pidettävä huolta, se on ihan selvä, niin talousmetsissä kuin muuallakin. Meillä on monia hankkeita: on monimetsää, on metsoa, on riistametsää, on kosteikkoja ja niin edelleen ja niin edelleen.

Ja kun Metsäkeskuksella on käytettävissään tässä automaattisessa järjestelmässä myös kaikkien muiden hallinnonalojen tiedot ja ne automaattisesti vertautuvat keskenään, niin jos siellä havaitaan, että se hanke, jota Kemera koskee, on sellaisella alueella, että siellä on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 93/2018 vp

merkittäviä alueita ja erityiskohteita, niin silloin se siirretään automaattisesti manuaaliseen käsittelyyn. Eli tällä halutaan varmistaa se, että täällä ei tapahdu sitä, että automaattisesti joitakin alueita, jotka ovat meille erityisen arvokkaita, jopa tuhoutuisi sen myötä. Se on ihan selvä asia.

Täällä tuli myös se havainto, että tässä on myöskin suuntaviivoja seuraavan Kemeran, uuden Kemeran rakentamiseen, joka on entistä sujuvampi. Ja on varmaan näin, että ehkä pitää joiltakin osin niiden kitualiaiden alueiden asioita arvioida uudelleen.

Ja ihan vihonviimeiseksi asiaksi, arvoisa puhemies, kannustan käyttämään Kemeran varoja. Niitä on vielä runsaasti tällekin vuodelle jäljellä, ja meillä työtehtäviä metsissä riittää. Nyt kaikki tehdään töitä sen eteen, että niitä haetaan sieltä ja laitetaan sitten taimikoita ja muita alueita kuntoon. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.